[2024] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 769 : 2024 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 771

ਸੰਦੀਪ

ਬਨਾਮ

ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਰਾਜ

(2014 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2224)

14 ਅਕਤੂਬਰ 2024

[ਪੰਕਜ ਮਿਥਲ ਅਤੇ ਆਰ. ਮਹਾਦੇਵਨ, * ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ. ਐੱਸ.34 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ., ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਹੈੱਡਨੋਟਸ

ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860 – ਐੱਸ.302 ਆਰ/ਡਬਲਯੂ. ਐੱਸ.34 - ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ, 1959 - ਐੱਸ.25/27 - ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਮੇਤ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਪੀੜਤ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਸੀ - ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ. ਐੱਸ.34 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ., ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25/27 ਦੇ ਜੁਰਮ ਲਈ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਾਕੀ ਦੋ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਫਾਈਲ ਜੁਵੇਨਾਈਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ - ਨਾਰਾਜ਼, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸ਼ੁੱਧਤਾ:

ਸਥਿਤ: ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 30.10.1997 ਨੂੰ ਰਾਤ 9.45 ਵਜੇ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਨਾਲ ਹੋਈਆਂ ਸੱਟਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ। ਬਿਆਨ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਕੋਲ ਹਥਿਆਰ ਸਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ - ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.2 ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੇ ਸਰੋਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.3 ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਭੌਤਿਕ ਵਸਤੂਆਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ - ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇੱਕ ਟਾਰਚ ਅਤੇ ਇੱਕ ਲਾਲਟੈਣ ਸੀ - ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.1 ਅਤੇ ਬਿਆਨ 1 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.2 ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.4 ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਦੇਸੀ ਪਿਸਤੌਲ 12 ਬੋਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਕਾਰਤੂਸ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ

ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਲੱਗਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ - ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਤਲ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ - ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਕਿ ਪੀੜਤ ਦੀ ਮੌਤ ਗੋਲੀ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਹੋਈ - ਕਥਿਤ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੱਟ ਨਹੀਂ ਲੱਗੀ - ਇਸ ਲਈ, ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਾ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਕੱਲਾ ਦੋਸ਼ੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. [ਪਾਰਾ 14, 16, 17]

ਸਜ਼ਾ/ਸਜ਼ਾ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ 302 ਆਰ/ਡਬਲਯੂ . ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਐੱਸ.34 ਅਤੇ ਉਮਰ ਭਰ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ - ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਲੰਘ ਚੁੱਕੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ:

ਸਥਿਤ: ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁੜ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਅਚਾਨਕ ਉਕਸਾਉਣ ਕਾਰਨ ਦੋਸ਼ੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਘਰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜੁਰਮ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਕੋਈ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 1 ਸਾਲ 3 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਕੁੱਲ 1 ਸਾਲ 30 ਦਿਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟੀ ਹੈ। 17 ਸਾਲ 1 ਮਹੀਨਾ ਅਤੇ 9 ਦਿਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦਾ ਆਚਰਣ ਚੰਗਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 14 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕੈਦ ਕੱਟੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਮਾੜਾ ਪਿਛੋਕੜ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗਰੀਬ ਆਰਥਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ; ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ - ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਾ ਸਿਰਫ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਬਦਲਾ ਲੈਣਾ ਵੀ ਹੈ; ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਹੱਦ ਸਿਰਫ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਆਚਰਣ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ - ਵਧਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਘਟਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਲੰਘ ਚੁੱਕੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪਰਾ 19.2]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ @ ਸ਼ਿਵ @ ਸ਼ਿਵਮੂਰਤੀ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ [2023] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 669 : (2023) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 817 – ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਸੀ. ਮੁਨੀਅੱਪਨ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ [2010] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 262 : (2010) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 567; ਨਵਾਸ @ ਮੁਲਾਨਾਵਾਸ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ [2024] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 913 : 2024 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 315 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਬਨਾਮ ਵੀ. ਸ਼੍ਰੀਹਰਨ [2015]

ਸੰਦੀਪ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਰਾਜ

14 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 613 : (2016) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 1 : (2016) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 695; ਸਵਾਮੀ ਸ਼ਰਧਾਨੰਦ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ [2008] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 93 : (2008) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 767 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਹਥਿਆਰ ਐਕਟ, 1959; ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860

ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860 ਦੀ ਧਾਰਾ 302; ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25/27; ਬਰੀ; ਦ੍ਰਿੜਤਾ; ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ; ਸਜ਼ਾ/ਸਜ਼ਾ; ਵਾਕ ਦੀ ਸੋਧ; ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਸੋਧ; ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਕਸਾਉਣਾ; ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ; ਸੁਧਾਰ;. ਬਦਲਾ ਦਿਓ

ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ : 2006 ਦੇ ਸੀਆਰਐਲਏ ਨੰਬਰ 65 ਵਿੱਚ ਨੈਨੀਤਾਲ ਵਿਖੇ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 16.12.2011 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ 2014 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2224

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ

ਐਮੀਕਸ ਕਿਊਰੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਧਾ ਗੁਪਤਾ, ਆਰ.ਐਸ. ਰਾਠੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੁਸੁਮ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ। ਅਕਸ਼ਤ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨੁਭਾ ਧੂਲੀਆ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਹੁਕਮ

ਨਿਰਣਾ

ਆਰ ਮਹਾਦੇਵਨ, ਜੇ.

ਇਹ ਅਪੀਲ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੈਨੀਤਾਲ ਵਿਖੇ 16.12.2011 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 65 ਆਫ਼ 2006,2 ਦੇ 16.12.2011 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਕਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 16.05.2006 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ 1998.4 ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 208 ਵਿੱਚ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ/ਪਹਿਲੀ ਫਾਸਟ ਟਰੈਕ ਅਦਾਲਤ, ਰੁੜਕੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹਰਿਦੁਆਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

2. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੰਦੀਪ ਦੇ ਨਾਲ ਦੋ ਹੋਰਾਂ ਜਿਵੇਂ, ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਧਰਮਵੀਰ, 'ਤੇ 30.10.1997 ਨੂੰ ਰਾਤ 9.45 ਵਜੇ ਇੱਕ ਅਬਦੁਲ ਹਮੀਦ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, 1860 ਦੀ ਧਾਰਾ 1860 (ਆਈ.ਪੀ. ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ, 1959 (ਛੋਟੇ ਲਈ, "ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ")। ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੇ 1998 ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸੈਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 208 ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਆਰ/ਡਬਲਯੂ ਧਾਰਾ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ 1,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ, ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਹੋਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। ਜਦਕਿ ਬਾਕੀ ਦੋ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੇ 1998,5 ਦੇ ਜੁੜੇ ਸੈਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 209 ਵਿੱਚ ਨੇ ਅਸਲਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25/27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 1998 ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 208 ਵਿੱਚ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 2006 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 65 'ਤੇ ਚੱਲਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 1611 ਦੀ ਮਿਤੀ 2006 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਹੋ ਗਿਆ।

3. ਬੇਲੋੜੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 31.10.1997 ਨੂੰ ਕਾਲੇ ਹਸਨ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ) ਪੁੱਤਰ ਅਬਦੁਲ ਹਮੀਦ, ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਦੋਸਨੀ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣਾ ਲਕਸਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹਰਿਦੁਆਰ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰਿਪੋਰਟ (ਐਕਸਟ. ਏ-1) ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਸੀ ਕਿ 31.10.1997 ਨੂੰ ਰਾਤ 19.07. ਜਦੋਂ ਉਸਦਾ ਪਿਤਾ ਅਬਦੁਲ ਹਮੀਦ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਤਾ ਮੰਗਤੀ ਆਪਣੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਰਾਤ 09:45 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਮਿੰਟੂ ਪੁੱਤਰ ਮੋਲਹਾਰ, ਧਰਮਵੀਰ ਪੁੱਤਰ ਬ੍ਰਹਮਪਾਲ ਅਤੇ ਸੰਦੀਪ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਪਿੰਡ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁੜ (ਗੁਰ) ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸਬਕ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਗੋਲੀ ਚੱਲਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਗੁਫਰਾਨ ਅਲੀ (ਪੀ. ਡਬਲਯੂ. 2) ਅਤੇ ਨਸੀਮ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਿਆ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਚਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਫਰਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਖਮੀ ਅਬਦੁਲ ਹੰਮਦ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਲਕਸ਼ਰ ਵਿਖੇ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ।

4. ਲਿਖਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚਿਕ ਰਿਪੋਰਟ (ਐਕਸਟ. ਏ-13) ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 1997 ਦੇ ਲਸਕਰ ਥਾਣਾ ਜੁਰਮ ਨੰ: 185 ਵਿਚ ਧਾਰਾ 302 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਚਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸਤੀਸ਼ ਵਰਮਾ ਨੇ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਦਾ ਮੁਆਇਨਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਅਤੇ ਸਾਈਟ ਪਲਾਨ (ਐਕਸਟ. ਏ 9) 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ (ਐਕਸਟ. ਏ 4) ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ। 31.10.1997 ਨੂੰ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ; ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਧਰਮਦਾਸ ਦੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਟਰਾਂਸਫਾਰਮਰ ਹੇਠ ਛੁਪਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਇੱਕ ਦੇਸੀ ਪਿਸਤੌਲ 12 ਬੋਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਕਾਰਤੂਸ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ; ਅਤੇ ਰਿਕਵਰੀ ਮੀਮੋ (ਐਕਸਟ. ਏ 3) ਅਤੇ ਰਿਕਵਰੀ ਦੇ ਸਥਾਨ (ਐਕਸਸਟ ਏ 10) ਲਈ

ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਖੂਨ ਨਾਲ ਲੱਥਪੱਥ ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਸਾਦੀ ਮਿੱਟੀ (ਐਕਸਟ. ਏ 5) ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਵਸਤੂਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਿੰਨ ਬੈਟਰੀਆਂ (ਐਕਸਸਟ. ਏ 2) ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਟਾਰਚ, ਇੱਕ ਖੂਨ ਦਾ ਧੱਬਾ (ਐਕਸ. ਏ 6), ਇੱਕ ਰਜਾਈ-ਕਵਰ, ਇੱਕ ਕਪਾਹ ਦਾ ਕੰਬਲ (ਐਕਸਸਟ. ਏ 5) ਅਤੇ ਇੱਕ ਐਲਟੀਐਕਸ ਈ. ਏ 11)। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ (ਐਕਸ. 4) ਸਮੇਤ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਬਦੁਲ ਹਮੀਦ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਡਾ.ਆਰ.ਕੇ.ਵਰਮਾ, ਫਿਜ਼ੀਸ਼ੀਅਨ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 7) ਨੇ 31.10.1997 ਨੂੰ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ; ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਅੱਗ ਦੀ ਬਾਂਹ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਦਮਾ ਅਤੇ ਖੂਨ ਨਿਕਲਣਾ ਸੀ; ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਦਾਖਲੇ ਦਾ ਜ਼ਖ਼ਮ ਇੱਕ ਗੋਲੀ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਨਮੂਨੇ ਰਸਾਇਣਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਭੇਜੇ ਅਤੇ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਸਾਇੰਸ ਲੈਬ, ਆਗਰਾ (ਐਕਸ.18) ਤੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ।

5. ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ 27.12.1997 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੁਰਮ ਲਈ ਚਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ (ਐਕਸਟ. ਏ 8) ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਹਰਿਦੁਆਰ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ (ਐਕਸਟ. ਏ 17) ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਸਲਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25/27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੁਰਮ ਲਈ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ (ਐਕਸਸਟ. ਏ 15) ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਰੁੜਕੀ, ਨੇ ਧਾਰਾ 302 ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤੇ। ਦੋਸ਼ੀ ਮਿੰਟੂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਫਾਈਲ ਮਿਤੀ 01.01.2003 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜੁਵੇਨਾਈਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ।

6. ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਦੋਸ਼ੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਧਰਮਵੀਰ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1 ਤੋਂ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.9 ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਐਕਸਟ ਮਾਰਕ ਕੀਤੇ। ਏ 1 ਤੋਂ ਏ 17 ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਭੌਤਿਕ ਵਸਤੂਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਕੋਈ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਧਾਰਾ 313 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ।

7. ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੈਰਾ 2 ਸੁਪਰਾ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ, ਉਸਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਦੋ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਧਾਰਾ 16.2060 ਦੇ ਨੰਬਰ 2060 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ। 1998. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25/27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 16.05.2006 ਦੇ ਉਸੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ 1998 ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰ.209 ਵਿੱਚ. ਧਾਰਾ 208 ਦੀ ਧਾਰਾ 209 ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। 1998 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਪ੍ਰੋ. ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੌਜੂਦਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ।

8. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਿਤੀ 27.01.20206 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ.2224/2014 ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਮੁਖੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 60285/2019 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸਨੂੰ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

9. ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਧਾ ਗੁਪਤਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਕਸ਼ਤ ਕੁਮਾਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਘੋਖਿਆ ਹੈ।

10. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਜੁਰਮ ਲਈ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਖਾਸ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ; ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ, ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਹ ਲਾਭ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ 6 ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਆਮ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 208 ਆਫ਼ 1998 ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸੇ ਜੁਰਮ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25/27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਧਾਰਾ 302 ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਅਸੰਭਵ ਹੈ।

10.1 ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਾਨੂੰ ਲੈ ਕੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.1 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.2 ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਦੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ; ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਲੱਗੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਖੂਨ ਵਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ; ਅਤੇ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲੈ ਗਏ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ 'ਤੇ ਖੂਨ ਦੇ ਧੱਬੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਘਟਨਾ 30.10.1997 ਨੂੰ ਰਾਤ 9.45 ਵਜੇ ਵਾਪਰੀ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦੇ ਸਰੋਤ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.2 ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਸਨ, ਪਰ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਸ ਮੁਲਜ਼ਮ ਕੋਲ ਕਿਹੜਾ ਹਥਿਆਰ ਸੀ ਅਤੇ ਗੋਲੀ ਕਿਸ ਨੇ ਚਲਾਈ ਸੀ। ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭੜਕਾਉਣ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਸਵੀਕਾਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅੰਤਰ/ਅਸੰਗਤਤਾਵਾਂ/ਵਿਰੋਧਤਾ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵਾਲੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.1 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.2 ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

10.2 ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੇ ਇਕਲੌਤੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਤਨੀ ਮੰਗਤੀ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਬ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਲਈ ਘਾਤਕ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਤਲ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਭਾਵ ਗੁੜ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਲਜ਼ਮ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਵੱਲੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਲਜ਼ਮ, ਬਹੁਤ ਅਸਪਸ਼ਟ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਇਕੱਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ, ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਦਵਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

10.3 ਬਦਲਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੈਦ ਭੁਗਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। 14 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਨਰਮ ਨਜ਼ਰੀਆ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 11. ਇਸਦੇ ਉਲਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ - ਰਾਜ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.1 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.2 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਘਟਨਾ. ਪੀ.ਡਬਲਿਊ 1 ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ ਗਈ ਸੀ; ਅਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਫ਼ਰਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.2 - ਗੁਫਰਾਨ ਅਲੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰੀ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਦੂਜੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.2 ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਕੋਲ ਬਰਛੀ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੋਲ ਦੇਸੀ ਪਿਸਤੌਲ ਸੀ ਅਤੇ ਧਰਮਵੀਰ ਅਤੇ ਮਿੰਟੂ ਕੋਲ ਲਾਠੀਆਂ ਸਨ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਘਰ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਦੇਸੀ ਪਿਸਤੌਲ ਸੀ। ਬਾਂਹ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ4 ਅਕਬਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੇਸੀ ਪਿਸਤੌਲ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.2 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖਤ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

11.1. ਕੁਝ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਜਾਂਚ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੁਤਾਹੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਅੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਕਾਫੀ ਹੈ।

11.2. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਧਾਰਾ 302 ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

12. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, 30.10.1997 ਨੂੰ ਰਾਤ 9.45 ਵਜੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੁਰਮ ਲਈ ਤਿੰਨ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਮਿੰਟੂ ਅਤੇ ਧਰਮਵੀਰ ਦੇ ਨਾਲ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਿਤੀ 01.01.2003 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਦੋਸ਼ੀ ਮਿੰਟੂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸ ਬਾਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਕਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਦਕਿ ਬਾਕੀ ਦੋ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਗੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਸਲਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25/27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੁਰਮ ਲਈ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

13. ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਆਓ ਅਸੀਂ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੀਏ।

13.1. ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.1 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.2 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਦੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ 1 ਕਾਲੇ ਹਸਨ - ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ / ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ 30.10.1997 ਨੂੰ ਰਾਤ 9.45 ਵਜੇ, ਉਸਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਅਬਦੁਲ ਹਮੀਦ ਅਤੇ ਮੰਗਤੀ ਦੇਵੀ, ਆਪਣੇ ਬੈਥਕ ਛਪਾਰ (ਵਿਹੜੇ) ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ; ਚਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਉਥੇ ਆਏ; ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕਟਾ ਸੀ, ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਬੱਲਮ ਸੀ ਅਤੇ ਧਰਮਵੀਰ ਅਤੇ ਮਿੰਟੂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਡੰਡੇ ਸਨ। ਉਹ ਬੈਥਕ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੇ ਆਏ; ਧਰਮਵੀਰ, ਮਿੰਟੂ ਅਤੇ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗੁੜ ਨਾ ਦੇਣ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰਨ ਅਤੇ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ; ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ ਜੋ ਉਸਦੀ ਛਾਤੀ ਅਤੇ ਖੱਬੀ ਬਾਂਹ 'ਤੇ ਲੱਗੀ; ਗੋਲੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.2, ਗੁਫਰਾਨ ਅਲੀ ਅਤੇ ਨਸੀਮ ਤੁਰੰਤ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੱਜਦੇ ਦੇਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਫੜਿਆ। ਅਤੇ ਚਾਰੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ, ਗੁਫਰਾਨ ਅਲੀ ਅਤੇ ਨਸੀਮ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਲਕਸਰ ਹਸਪਤਾਲ ਲੈ ਗਏ ਜਿੱਥੇ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਥਾਣੇ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ; ਫਿਰ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਆ ਗਏ ਅਤੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ

ਦਰੋਗਾ ਨੂੰ ਘਟਨਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ; ਅਤੇ ਉਸਨੇ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1) ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ (ਐਕਸਟ. ਏ1) ਲਿਖ ਕੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

13.2. ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.2 ਗੁਫਰਾਨ ਅਲੀ / ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪੋਤੇ ਨੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.1 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਉਸਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਸਨ; ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਕੱਟੇ ਨਾਲ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਉਸਦੀ ਛਾਤੀ 'ਤੇ ਲੱਗੀ; ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਟਾਰਚ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਫੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਹ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ।

13.3. ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.3 ਫੁਰਕਾਨ ਨੇ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਭੌਤਿਕ ਵਸਤੂਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਾਲਟੈਣ, ਬੈਟਰੀ, 3 ਸੈੱਲ, ਇਕ ਸੋਲ ਰਜਾਈ, ਦੁਤਾਈ ਅਤੇ ਖੇਸ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ।

13.4. ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.4 ਅਕਬਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਦੇ ਗੰਨੇ ਦੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਛੁਪਾਇਆ ਇੱਕ ਦੇਸੀ ਪਿਸਤੌਲ ਧਰਮਦਾਸ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਾਰਮਰ ਹੇਠੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

13.5 ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.5 ਨਿਆਮੁਲ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਰਿਪੋਰਟ (ਐਕਸਟ. ਏ 4) ਦਾ ਗਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਚਿੱਟੇ ਕੱਪੜੇ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ ਸੀਲਬੰਦ ਕਰਕੇ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

13.6 ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.6 ਜਗਤ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ - ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਰਾ 302 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ (ਐਕਸ. ਏ4) ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਨਿਰੀਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਈਟ ਪਲਾਨ (ਐਕਸਟ.ਏ9) ਨੂੰ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ; ਭੌਤਿਕ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਖੂਨ ਨਾਲ ਰੰਗੀ ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਸਾਦੀ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ; ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ; ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਧਾਰਾ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਚਾਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ (ਐਕਸਟ. ਏ8) ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲਣ 'ਤੇ, ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25/27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ (ਐਕਸਟ. ਏ 15) ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

13.7 ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.7- ਡਾ: ਆਰ.ਕੇ. ਵਰਮਾ, ਫਿਜ਼ੀਸ਼ੀਅਨ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 31.10.1997 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 2:30 ਵਜੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਬਦੁਲ ਹਮੀਦ ਉਮਰ 70 ਸਾਲ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਦਾ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਕੀਤਾ। ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ: -

(i) ਐਂਟਰੀ 4 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 2 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀ ਦਾ ਬੰਦੂਕ ਦਾ ਜ਼ਖ਼ਮ ਧੁਰੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ 9 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਹੇਠਾਂ ਸੱਜੀ ਉੱਪਰਲੀ ਬਾਂਹ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਪਾਸੇ 'ਤੇ ਡੂੰਘਾ ਹੈ। ਜ਼ਖ਼ਮ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਕਾਲਾ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਟੈਟੂ ਬਣਾਉਣਾ। ਹਾਸ਼ੀਏ ਵਿਛੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਲਟੇ ਹੋਏ। ਜ਼ਖ਼ਮ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਗੋਲੀਆਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

(ii) 3 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 2 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਛਾਤੀ ਦੀ ਖੋਲ ਦੀ ਡੂੰਘੀ ਸੱਜੇ ਛਾਤੀ ਦੇ ਪਾਸੇ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ 11 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਮੱਧ ਐਕਸੀਲਰੀ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਐਕਸੀਲਾ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਐਂਟਰੀ ਦਾ ਬੰਦੂਕ ਦਾ ਜ਼ਖ਼ਮ। । ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਖ਼ਮ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਟੈਟੂ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਕਾਲਾ ਹੋਣਾ। ਹਾਸ਼ੀਏ ਵਿਛੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਲਟੇ ਹੋਏ। 5ਵੀਂ ਅਤੇ 5ਵੀਂ ਪਸਲੀਆਂ ਟੁੱਟ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਐਂਟੀ-ਮਾਰਟਮ ਵਿੱਚ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਦਮਾ ਅਤੇ ਖੂਨ ਨਿਕਲਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ; ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਜ਼ਖ਼ਮ ਇੱਕ ਗੋਲੀ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

13.8. ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.8 ਦੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਰਾਮਯਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਚਿੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਥਾਣਾ ਜੀ.ਡੀ.

13.9 ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸਤੀਸ਼ ਵਰਮਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.9 ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜੋ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਜਤਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25/27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

14. ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 30.10.1997 ਨੂੰ ਰਾਤ 9.45 ਵਜੇ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਗੋਲੀ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਲੱਗੀ ਸੱਟ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.2 ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਕੋਲ ਹਥਿਆਰ ਸਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.2 ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੇ ਸਰੋਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.3 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਭੌਤਿਕ ਵਸਤੂਆਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇੱਕ ਟਾਰਚ ਅਤੇ ਇੱਕ ਲਾਲਟੈਨ ਸੀ ਏ 2 ਅਤੇ ਏ 11 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ. ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.1 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.2 ਦੇ ਬਿਆਨ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.4 ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਦੇਸੀ ਪਿਸਤੌਲ 12 ਬੋਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਕਾਰਤੂਸ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ, ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਖ਼ਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

15. ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਮੀਆਂ/ਅਸੰਗਤੀਆਂ/ਵਿਰੋਧਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਮਾਮੂਲੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਬੰਦੂਕ ਅਤੇ ਗੰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.2 ਦੁਆਰਾ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.7 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.7, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.2 ਦੁਆਰਾ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮਾਮੂਲੀ ਮਤਭੇਦਾਂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸੀ. ਮੁਨੀਅੱਪਨ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ ਹੈ:

“85. ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਕਮੀਆਂ, ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਅਤੇ ਅੰਤਰ ਹੋਣ, ਪੂਰੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਿਆਨ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤਣ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠ, ਅਤਿਕਥਨੀ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਲਈ ਬਕਾਇਆ ਸਬੂਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਗਲਤੀਆਂ, ਵਿਰੋਧਤਾਈਆਂ ਅਤੇ ਮਤਭੇਦਾਂ ਨੂੰ ਅਣਉਚਿਤ ਮਹੱਤਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜੋ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਦਿਲ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹ ਦੇ ਮੂਲ ਰੂਪ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਜਜ਼ਬ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਮਾਨਸਿਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਇਸ ਲਈ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਮੂਲੀ ਮਤਭੇਦ ਹੋਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। (ਵੀਡੀਓ ਸੋਹਰਾਬ ਵੀ. ਰਾਜ ਦੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼. [(1972) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 751 : 1972 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ (ਸੀ.ਆਰ.ਆਈ) 819 : ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1972 ਐਸ.ਸੀ. 2020], ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਐਮ.ਕੇ. ਐਂਥਨੀ [(1985) 1 ਐਸਸੀਸੀ 505 : 1985 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) 105], ਭਰਵਾਦਾ ਭੋਗਿਨਭਾਈ ਹਿਰਜੀਭਾਈ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ [(1983) 3 ਐਸਸੀਸੀ 217 : 1983 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀ ਆਰਆਈ) 728: ਏਆਈਆਰ 1983 ਰਾਜ 5 ਰਾਜ, 5 ਰਾਜ ਦਾ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. [(2007) 12 ਐਸਸੀਸੀ 381 : (2008) 1 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) 411], ਪ੍ਰਿਥੂ ਬਨਾਮ ਹਿਮਾਗਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ [(2009) 11 ਐਸਸੀਸੀ 588 : (2009) 3 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) 1502], ਉੱਤਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸੰਦੇਸ਼ (2008) ਰਾਜ 626 : (2010) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ (ਸੀ.ਆਰ.ਆਈ) 88] ਅਤੇ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸਾਰਾਵਨਨ [(2008) 17 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 587 : (2010) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ (ਸੀ.ਆਰ.ਆਈ) 580]।)"

16. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25/27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰੀ ਕਰਨਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਾਰੀਖ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਬੂਤ ਦੀ ਹੱਦ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਕਤਲ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦੂਜੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਜੁਰਮ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।

ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੋਲੀ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਪੀੜਤ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਕਥਿਤ ਹਥਿਆਰਾਂ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੱਟ ਨਹੀਂ ਲੱਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੂਜੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਾ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

17. ਧਾਰਾ 34 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਤੱਕ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਉਕਸਾਉਣ 'ਤੇ ਦੂਜੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹੈ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.2 ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਦੂਜੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਗਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ ਸੀ। ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.1 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.2 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਲਈ, ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਂਝੇ ਇਰਾਦੇ ਵਾਲੇ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਦੂਜੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਬਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਧਾਰਾ 161 ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਐਫਆਈਆਰ ਜਾਂ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਕੱਲਾ ਮੁਲਜ਼ਮ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਸਥਾਈ ਹੈ।

18. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮਕਾਲੀ ਖੋਜ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਧਾਰਾ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਸਨੂੰ ਇਸਦੇ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

19. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਸੋਧ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਘਟਾ / ਵਧਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸਮੇਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ (ਬਹੁਮਤ ਵਿਚਾਰ) ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਬਨਾਮ ਵੀ. ਸ੍ਰੀਹਰਨ, 8 ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ "ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਆਈਪੀਸੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਸੋਧੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਪੀਲ

ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ"। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ @ ਸ਼ਿਵਾ @ ਸ਼ਿਵਮੂਰਤੀ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ, 9 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਹੈ:

“14...ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਿੱਥੇ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਇੱਕ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਚਤ-ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਉਮਰ ਕੈਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 53 ਆਈਪੀਸੀ ਵਿੱਚ “ਦੂਜੇ” ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਤੀਹ ਸਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ. ਸੈਕਸ਼ਨ 433-ਏ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਜ਼ਾ 14 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

19.1. ਨਵਾਸ @ ਮੁਲਾਨਾਵਾਸ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, 10 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਵਾਮੀ ਸ਼ਰਧਾਨੰਦ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ 11 ਅਤੇ ਵੀ. ਸ਼੍ਰੀਹਰਨ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ "ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੌਤ ਜਾਂ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀਮਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਜਿਹੇ ਜੁਰਮ ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਦੇ ਕੋਣ ਤੋਂ, ਅਜਿਹੇ ਜੁਰਮ ਜਾਂ ਜੁਰਮ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਦੇ ਕੋਣ ਤੋਂ, ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਟ੍ਰੈਟਜੈਕੇਟ ਫਾਰਮੂਲੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੈਦ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿੰਨੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। 27 ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 59 ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"59. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਯਾਤਰਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਾਰ ਅਨੁਪਾਤ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ। ਵਿਗੜਦੀਆਂ ਅਤੇ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਮੰਨਦੀ ਹੈ। ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਮੌਤ ਤੋਂ ਉਮਰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਬਿਨਾਂ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕੈਦ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਖਿਅਤ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਧਣ ਅਤੇ ਘਟਾਉਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਵਿਚਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਵਾਮੀ ਸ਼ਰਧਾਨੰਦ (ਸੁਪਰ) ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਢੁਕਵੀਂ ਮਿਆਦ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਕਸਾਰ ਸਿਧਾਂਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਥੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟਿਆ ਜਾਂ ਸੁੱਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੋਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਨ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੀ. ਸ਼੍ਰੀਹਰਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਕੇਸ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਉਚਿਤ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕੁਝ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕ ਜੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ: - (ਏ) ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜੋ ਉਸ ਅਪਰਾਧ

ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਅਤੇ ਲਿੰਗ; (ਬੀ) ਜਿਨਸੀ ਹਮਲੇ ਸਮੇਤ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ; (c) ਇਰਾਦਾ ਜਿਸ ਲਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; (ਡੀ) ਕੀ ਅਪਰਾਧ ਉਦੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਸੀ; (ਈ) ਜੁਰਮ ਦੀ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ; (ਐੱਫ) ਅਪਰਾਧੀ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ; (ਐੱਫ) ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ; (ਐੱਚ) ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਿਛੋਕੜ; ਅਤੇ ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ, ਜੇਕਰ ਰਿਹਾਅ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਸਮਾਜ। ਕੁਝ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਕ ਹਨ, (1) ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਉਮਰ; (2) ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ; (3) ਦੋਸ਼ੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕਾਤਲ ਨਹੀਂ ਹੈ; (4) ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ; (5) ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਅਤੇ (6) ਪਛਤਾਵਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਚਰਣ। ਇਹ ਕੁਝ ਸੰਬੰਧਤ ਕਾਰਕ ਸਨ ਜੋ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਤੋਲਦੇ ਹੋਏ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ; ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ।

19.2. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਾਂਗੇ, ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ। ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਗੁੜ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਅਚਾਨਕ ਉਕਸਾਉਣ ਕਾਰਨ ਦੋਸ਼ੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਘਰ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸੇ ਜੁਰਮ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਅਸਲਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25/27 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ, ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਸਨ ਉਕਤ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇਲਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਹਰਿਦੁਆਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਮਿਤੀ 08.12.2019 ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 13 ਸਾਲ 6 ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ 20 ਦਿਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਬਿਨਾਂ ਮੁਆਫੀ ਅਤੇ ਕੁੱਲ 17 ਸਾਲ 1 ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ 9 ਦਿਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦਾ ਆਚਰਣ ਚੰਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 14 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕੈਦ ਕੱਟੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਮਾੜਾ ਪਿਛੋਕੜ ਨਹੀਂ ਸੀ।

8 [2015] 14 ਐਸਸੀਆਰ 613 : (2016) 7 ਐਸਸੀਸੀ 1 :
(2016) 2 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) 695
9 [2023] 4 ਐਸਸੀਆਰ 669 : (2023) 9 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 817
10 [2024] 3 ਐਸਸੀਆਰ 913 : 2024 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 315
11 [2008] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 93 : (2008) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 767

ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗਰੀਬ ਆਰਥਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਦਾ ਸੀ; ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਾ ਸਿਰਫ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਬਦਲਾ ਲੈਣਾ ਵੀ ਹੈ; ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਹੱਦ ਸਿਰਫ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਧਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਘਟਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਲੰਘ ਚੁੱਕੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

20. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਲੰਘ ਚੁੱਕੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਸੋਧਦੇ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲੋੜ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਜ਼ਮਾਨਤ ਬਾਂਡ ਡਿਸਚਾਰਜ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

21. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੱਦ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪੀਲ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ।

ਹੈੱਡਨੋਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ: ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ

<u>ਡਿਸਕਲੇਮਰ :-</u> ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ